

ABU ŞARKI FESTİVALİ SAFSATASI!



Prof. Dr.
**Michael
KUYUCU**



İDDIA EDİLDİĞİ GİBİ REYTINGİ VAR MI?

Türkiye 1974 yılında ilk kez katıldığı Eurovision Şarkı Yarışmasına 2012 yılına kadar nerdeyse aralıksız katıldı. Öylesine ilginç ki demokrasiye ara verilen 12 Eylül 1980 darbe yıllarında bile Eurovision Şarkı Yarışmasına katıldık.

Bu süreçte sadece bir kez Asya'nın Eurovision Şarkı Yarışması olan Asyavizyona katıldık. Seksenli yıllarda her yıl Eurovision'a mutlaka şarkı yollayan ve çok da kötü sonuçlar alan Türkiye 1985 yılında Asyavizyon Şarkı Yarışmasına katıldı. O dönem Turgut Özal'da yer yer Asya ile Avrupa arasında bir denge politikası kurmayı hatta arada Asya'ya yanaşmayı düşünüyordu. Ama şunu da söylemeden geçemem, Özal Doğu'yu bir kesin yön olarak değil bir alternatif olarak görüyordu Avrupa ve batı her zaman onun için öncelikli.

Doğu & Batı sentezi: Ömrümüzün baharı

Asyavizyon yarışması için TRT bir yarışma açmıştı. Yarışmaya Erol Sayan "Ömrümüzün Baharı" adlı bestesini yollamıştı. Şarkıyı Ahmet Özal seslendirmişti. Şarkıda müzikal anlamda hedef Türkiye'yi bir Avrasya ülkesi gibi göstermek olduğu için makamlar ile batı enstrümanları bir araya getirilmiş ve çok da hoş bir düzenleme yapılmıştı. Şarkının düzenlemesini bu konuda çok deneyimli bir aranjör olan Esin Engin hazırlamıştı. Asyavizyon şarkı yarışması 1985 yılı-

nın Ekim ayında düzenlendi. Yarışmaya Türkiye'nin yanı sıra Fiji, Endonezya, Filipinler, Yeni Zelanda, Singapur, Japonya, Malezya, Hindistan, Brunei gibi ülkeler katılmıştı. Yarışmanın puanlaması bile yoktu. Tek kelimeyle çakma bir Eurovision'du. Asya her şeyin olduğu gibi Eurovision Şarkı Yarışmasının da çıkmasını yapmıştı. Eurovision heyecanına alışan Türkiye bu yarışmaya hiç ısınmadı ve bir daha hiç katılmadı. Yarışmayı ABU yani Asya- Pasifik Yayın Birliği düzenlemişti daha doğrusu düzenlemeye çalışmıştı. Dönemin iktidar partisi ANAP'ın sanat adına tek Asyalaşma hamlesi olarak bu girişimi tarihe geçmişti. Asyavizyon dünyada da pek popüler olamamış ve organizasyon iptal edilmişti.

Eurovision out ABU in

Türkiye 2012 yılından sonra Eurovision'a katılmama kararı aldı ve kolları sıvayarak ABU'nun bu yarışmasına yöneldi. ABU yarışmayı iki binli yıllarda ABU Şarkı Festivali adıyla organize etmeye başladı. Bu yarışmanın yenilenen formatına en çok heveslenen ülke Türkiye oldu. Avrupa'dan Batı'dan rotayı yavaş yavaş Doğu'ya kaydırmaya başlayan politik kimlik müzikte de kendisini gösterdi ve Türkiye 2015 yılındaki yarışmaya sahipliği dahi yaptı ve hemen hemen her yarışmaya katıldı.

Eurovision Şarkı Yarışmasını terk eden Türkiye kendisine alternatif olarak ABU Şarkı Festivalini buldu ve ona

adeta sığındı. İşin ilginç tarafı buna ABU ve birkaç politikacı dışında kimse ısınmadı. Yarışma her sene ekim – kasım aylarında düzenlendi ve zerre gündem olamadı. Eurovision fanlarını çekemedi, müzikseveri çekemedi, medyayı, sosyal medyayı çekemedi, nerdeyse yarışmanın yapıldığından hiç kimsenin haberi bile olmadı.

ABU'nun kıyağı: Dönem başkanlığı

ABU yani Asya – Pasifik Yayın Birliği Türkiye'nin Doğuya kaymasından o kadar mutlu oldu ki TRT Genel müdürünü ABU'nun dönem başkanı yaptı. Ne kadar havalı değil mi? EBU yani Avrupa Yayın Birliğinin düzenlediği Eurovision'a kızan bizler teselliye ABU'da ve ABU Şarkı Festivalinde aradık. ABU'da bu te-



selliyeye yanıt verdi ve Türkiye'ye her türlü jesti yaptı öyle ki sonunda ABU dönem başkanlığını Türkiye'ye verdi.

Yarışma 2 kez Türkiye'de

ABU Şarkı Yarışması 2024 yılında yine Türkiye'de düzenlendi. 13. ABU Şarkı Festivali ekim ayında İstanbul'da Lütfi Kırdar Kongre Merkezinde düzenlendi. Yarışmada Türkiye'yi Sinan Akçıl "Fark Atıyor" adlı şarkısı ile temsil etti. Yarışmaya Türkiye dışında Hindistan, Çin, Makao, Türkmenistan, Malezya, Özbekistan, Kore Cumhuriyeti ve Endonezya katıldı. Yarışmanın yapılacağından kimsenin haberi bile olmadı. Yarışma düzenlendi Sinan Akçıl şarkısını seslendirdi ve yarışma bitti. Yarışma bir iki gün sonra bir iki tane gazete ve internet sitesinde haber oldu. Geldi geçti. Yarışmayı TRT Müzik televizyon kanalı yayınladı ama bundan kimsenin haberi bile olmadı. Aslında TRT'nin klasik "körler sağırklar birbirini ağırklar" tarzı onlarca organizasyondan biri oldu desem abartı olmaz. Yarışma o kadar aptal bir formatta yapıldı ki şarkıcılar müsamereye çıkan çoluk çocuk gibi şarkılarını seslendirdi sonra da gitti. Ne bir puanlama oldu ne de bir heyecan oldu. ABU bu durumu "rekabetçi olmayan bu etkinlikte puanlama sistemi yoktur" mottosuyla açıklamış.

O zaman sorarlar adama sen bunu neden yapıyorsun? Sen ne ayaksın, müsameremi tertipliyorsun? Beş çayına müzik seçiyorsun diye!

İktidara yakın bazı gazeteler yarışmadan sonra yaptıkları haberlerde bu yarışmayı bile kutuplaşma malzemesi yaparak Eurovision'a çamur attı ve ABU Şarkı Festivalini göklere çıkarttı. Bunu yaparken de Eurovision Şarkı Yarışmasının globalde 200 milyon kişi tarafından izlenirken ABU Şarkı Yarışmasını 2 milyar kişi tarafından izlendiğini iddia etti. Bunun kocaman bir palavra olduğunu çok iyi biliyordum yine de iki etkinliğin YouTube kanallarına bir bakayım dedim. YouTube'daki veriler az çok televizyon verilerini yansıtır bir bakayım dedim.

ABU Şarkı Yarışmanın YouTube kanalının 73 bin 400 aboneli var. Eurovision Şarkı Festivalinin YouTube kanalının ise 6 milyon 560 bin aboneli var. Yani ABU Şarkı Festivalinden yaklaşık yetmiş kat aboneli var.

ABU Şarkı yarışmasına katılan ülkelerin şarkılarının izlenme sayısına baktım. Kanalın en çok izlenen videosu 2019 yılında Hindistan adına yarışan A.R. Rahman - Mausam & Escape/Jai Ho! adlı şarkı. Bu şarkı beş yılda toplam 18 milyon kez izlenmiş. Oysa Eurovision şarkı yarışmasında 2024 yılında birinci olan İsviçre adına Nemo'nun seslendirdiği "The Code" adlı şarkısı 5 ayda 36 milyon kez izlenmiş. Eurovision YouTube kanalında en çok izlenen video ise 2020 yılında yarışmaya Rusya adına katılan Little Big grubunun "Onu" adlı şarkısı olmuş. Bu şarkı 4 yılda kaç kez izlenmiş biliyor musunuz? 289 milyon

kez ! Bu verileri gördükten sonra bir kez daha ABU Şarkı yarışması ya da adı neyse festivalini yerlere göklere sığdırmayan zihniyetin zihniyetinden şüphe ettim.

ABU Şarkı Festivali gibi ilkokul seviyesindeki bir organizasyonu koca Eurovision Şarkı Yarışmasıyla kıyaslamak hiç ama hiç normal bir şey değil. Bunun altında politik bir PR olduğunu biliyorum. Hani biz Avrupa'ya rest çektik ya, hani biz Asya ile flört ediyoruz ya bunu dahi bir kutuplaşma konusu yapmak çok gereksiz.

Sakin benim ABU Şarkı Festivaline karşı olduğumu filan sanmayın. Beni gıcık eden ne biliyor musunuz? Bu iki aralarında dağlar kadar fark olan bu organizasyonun bile politikaya malzeme edilmesi. Ben hem ABU'nun yarışmasına hem de Eurovision'a katılmamızı isterim. Yetkim olsa da Türkiye adına ikisine de şarkı yollarım. İkisine de katılalım. İkisinde de yer alalım. Ülkenin tanıtımı adına ikisine de katılmak çok güzel olacaktır ama birini yok sayıp hatta birini b...layıp diğerini göklere çıkartmak safsatadan başka bir şey değil.

